

τῶν εὐγενῶν πράξεων καὶ τῶν ἀκραιφνῶν χαρακτήρων! Ζήτω ἡ πρόοδος! Κάτω οἱ συκοφάνται!

Ἐνῶ ἐβόλλον τὰς ἀναφωνήσεις ταύτας, ἡ θύρα τοῦ δωματίου μου ἐκρούσθη καὶ ὁ φίλος μου Α. εἰσῆλθε.

— Ἐ λοιπόν μοι! λέγει, τί διάβολο ἔχεις καὶ φωνάζεις; Ἴδε, ἀνάγνωθι φίλε τῷ ἀπέντησα περιχαρῶς, καὶ ἔρριψα πρὸ αὐτοῦ τὸν φάκελλον τῶν ἐπιστολῶν.

Ὁ φίλος μου Α. διεξῆλθεν αὐτὰς ἐπίτραχάδην, καὶ καγγάσας ἀπὸ καρδίας. — Πτωχέ μου! νεολόγε! μοι ἔκραξεν, ἐνεπαίχθης οἰκτρῶς! — Πῶς; διέκοψα ἐμβρόντητος.

— Αἱ ἐπιστολαὶ αὗται ἐγράφησαν ὑπὸ τινος φίλου σου ὅστις ἠθέλησε ν' ἀστείευθῇ μετὰ σοῦ. Δὲν παρετήρησας ὅτι ἅπασαι φέρουσι τὴν αὐτὴν ἡμερομονίαν ΠΡΩΤΗ ΑΠΡΙΑΙΟΥ!

Πραγματικῶς, τότε μόνον ἐννόησα ὅτι καγὼ ὡς τόσοι ἄλλοι συνήθως, ὑπῆρξα τὸ ἀνῶθεν θῦμα τῆς ΠΡΩΤΗΣ ΑΠΡΙΑΙΟΥ!

I. X. K.

ΤΑ ΠΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΥΩΠΟΣ.

Α'.

α— Ἀληθὲς εἶναι ὅτι ἐκ μικρῶν αἰτιῶν γεννῶνται μεγάλα συμβεβηκότα — μοι ἔλεγεν ἡμέραν τινα ὁ φίλος μου Σ.

Πιστεύεις ὅτι δυστυχὴς παρῆλθεν ἡ νεότης μου ἔνεκα δύο λόγων, οἵτινες αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὶ εἰσὶν ἀσήμαντοι; —

Ἀπλῶς, διότι εἶμαι μύωψ καὶ γέννημα τῆς ἐπαρχίας Κ; . . .

Ἀλλὰ τί εἶναι ἡ ἐπαρχία Κ; . . .

— Ἡ ἐπαρχία Κ. . . εἶναι ἐπαρχία τῆς Ἑλλάδος, ἥς οἱ κάτοικοι εἰσὶν ἀμαθεῖς καὶ φιλοσκόμμονες. Δυστυχία εἰς τὸν ξένον ἐκεῖνον, ὅστις, πρὸ εἴκοσι μάλιστα ἐτῶν, ἠθέλε παρυσιασθῇ εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς ἐπαρχίας ταύτης ἐνδεδυμένος κατὰ τὸν συρμὸν τῆς πατρίδος του! Ὁ τάλας ἠθέλε περικυκλωθῇ ὑπὸ πληθὺς ἀέργων, θεωρούντων αὐτὸν ὡς πρωτοφανές τι περίεργον ζῶον, καὶ ἴσως χλευαζόμενος καὶ λιθοβολούμενος ἠθέλε

συνοδευθῇ ὑπὸ τῶν παίδων μέχρι τῆς κρύπτης του.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, τὰ δίοπτρα ἦσαν μὲν γνωστὰ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κ. . ., ἀλλ' οἱ κάτοικοι ἠγνόουν ὅτι ὑπάρχουσι δύο κατηγορίαι ἀνθρώπων ἀσθενῇ ἐχόντων τὴν ὄρασιν: οἱ μύωπες καὶ οἱ πρεσβύωπες· καὶ δὲν ὑπάρχει παράδειγμα εἰς τῶν χωρικῶν τούτων νὰ μετεχειρίσθῃ δίοπτρας πρὸ τῆς ἡλικίας τῶν ἐβδομήκοντα ἐτῶν. Ἐγνώρισα τριακονταετῇ τινα συμβολαιογράφον μύωπα, ὅστις μετεχειρίζετο μόνον τὰ δίοπτρα ὡς αἰετὶς εἰργάζετο, καὶ ἐκρυπτεν αὐτὰ ἐσπυσμένως εἰς τὰ θυλάκιά του, ὡς αἰετὶς πελάτης τις παρουσιάζετο.

Εἰς τὰς ὁδοὺς οὐδέποτε ὁ δυστυχὴς ἔφερε τὰς δίοπτρας του. Διότι τί θὰ ἔλεγον οἱ συμπολίταιί του; . . .!

Καὶ ὁμῶς, μύωψ ἄνευ δίοπτρων εἶναι σῶμα ἄνευ ψυχῆς.

Ὁ μύωψ εἶναι μᾶλλον τοῦ τυφλοῦ ἀξιολύπητος. . . . Μὴ γελάς φίλε μου. . . . Οἱ τυφλοὶ εἰσὶν ἐν γένει εὐθυμοὶ, οἱ κωφοὶ τούναντίον, εἰσὶ κατηρεῖς.

Διατὶ τοῦτο; Διότι αἱ ἀτελεῖς στερήσεις εἰσὶν ἐνίοτε μᾶλλον δυσφόρηται τῶν ἀπολύτων στερήσεων.

Ὁ τυφλὸς συνειθίζει εἰς τὴν στέρησίν του. Οὐδὲν ὁρῶν δὲν αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην τοῦ κάλλιον ὁρᾶν. Ὁ κωφὸς τούναντίον ἀναγινώσκει τὰς λέξεις ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ λαλοῦντος. Νομίζει ὅτι τὰς ἐννοεῖ, καὶ δυσανασχετεῖ μὴ δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ αὐτὰς κάλλιον. Ὁ μύωψ εἶναι ὅπως ὁ κωφός· δὲν βλέπει εἰμὴ ἀτελῶς, καὶ λυπεῖται μὴ δυνάμενος νὰ βλέπῃ ἐντελέστερον.

Ναί! θὰ προστίμων νὰ ᾔμαι ἑκατοντάκις τυφλὸς ἢ μύωψ.

— Παραδοξολογεῖς φίλε μου.

— ἔχεις δίκαιον. . . ἀκουσον ὁμῶς ἐπεισόδιόν τινα τῆς ἱστορίας μου καὶ τότε θὰ πεισθῇς περὶ τῆς ἀληθείας τῶν λόγων μου.

B.

α Καὶ πρῶτον ἄρχομαι ἀπὸ τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας, ἥτις ὑπῆρξεν ἀλληλουχία θλίψεων καὶ στερήσεων. — Τὰ πρῶτα ἔτη τῶν σπουδῶν μου ὑπῆρξαν τόσοι βάσανοι δι' ἐμέ. — Ἐνεκα τῆς μυωπίας μου ἤμην

καταδικασμένος νὰ ἦμαι ὁ μόνος ἄγιος μεταξὺ τῶν συμμαθητῶν μου. Μὴ δυνάμενος νὰ ἀπατήσω τὸν ὀξυδερκῆ τοῦ διδασκάλου ὀφθαλμόν, δὲν ἠδυνάμην οὔτε νὰ γελάσω, οὔτε νὰ ἐμιλήσω κρυφίως. . Εἰς τὰς διασκεδάσεις, ἕνεκα τῆς ἀσθενοῦς ὁράσεώς μου ἐγενόμην φορτικὸς εἰς τοὺς συμπαίκτας μου. Ῥίπτων τὴν σφαῖραν σχεδὸν πάντοτε ἀπετύγγανον τοῦ σκοποῦ. Ὡστε, ἐπὶ τέλους ἀπεκλείσθην τῶν παιγνίων, διότι οὐδεὶς τῶν συντρόφων μου ἤθελε νὰ παίξῃ μετ' ἐμοῦ.

Ὅλαι αἱ ποιναὶ τῶν διδασκάλων ἐπιπτον ἐπὶ τῆς ῥάχεώς μου.

Σημείωσον δὲ, ὅτι ἐθειώρουν ἑμαυτὸν θυμὰ τῆς κακίας τῶν συμμαθητῶν μου καὶ τῆς ἀδικίας τῶν καθηγητῶν, μὴ δυνάμενος νὰ πιστεύσω ὅτι ἦμην θυμὰ τῶν ἰδίων μου ὀφθαλμῶν.

Ἦμην μόλις δεκτετραετῆς ὅτε ἤρχισα τὴν οπουδὴν τῆς γεωμετρίας.

Ὁ καθηγητὴς μου ἐχάραττε ἐπὶ τοῦ πίνακος καμπύλας καὶ εὐθείας, τρίγωνα καὶ τετράγωνα· ἀλλὰ μάτην ἦναιγον τοὺς ὀφθαλμούς· οὐδὲν διέκρινον. Ἦκουον τὸν καθηγητὴν μου λέγοντα, ὅτι ἡ Α ἴση τῇ Β, ἀλλὰ μοὶ ἦτο ἀδύνατον νὰ πεισθῶ διὰ τῆς ἰδίας μου ὁράσεως. Ὅθεν, αἱ θεωρίαι τοῦ καθηγητοῦ μου ἦσαν πάντα ἀκατάληπτοι εἰς ἐμέ.

Κυριευθεὶς τέλος ὑπὸ ἀηδίας ὡς πρὸς τὸ μάθημα τοῦτο, ἐκλείσα τὴν γεωμετρίαν μου καὶ ἀφέθην εἰς τὴν τύχην.

Δύο μῆνες παρῆλθον, καὶ ἀγαθῇ τῇ τύχῃ, ὁ κλῆρος μου δὲν εἶχε πέσει εἰς τὰ δάκτυλα τοῦ καθηγητοῦ μου.

Ἐνῶ δὲ ἤρχιζον νὰ πιστεύω ὅτι εὐμενὴς τις δαίμων ἀφῆρεσε τὸν κλῆρον μου ἐκ τῆς κληροθήκης, καὶ ἀμέριμνος ἡσύχαζον, αἶφνης ἀκούω τ' ὄνομά μου, ἡμέραν τινα, προφερόμενον ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ καὶ συνοδευόμενον ὑπὸ τῶν καγχασμῶν τῶν συμμαθητῶν μου. Ὁ ἀπεινὴς κλῆρος εἶχεν ἐξέλθει τέλος τῆς κρύπτῃς του.

Τεταραγμένος καὶ ἐρυθριῶν ἐγείρομαι τοῦ θρανίου, καὶ μηχανικῶς βαδίζω πρὸς τὸν πίνακα. Ἄρρῃλον νὰ λύσω τὸ πρόβλημα τῆς ἐκατόμβης, ἐνῶ μόλις ἐγνώριζον τὰς εὐθείας καὶ τὰς καμπύλας.

Εἰς τὸ ἔπακρον τῆς ταραχῆς μου, λαμ-

βάνω τὴν κιμωλίαν, φανταζόμενος ὅτι ἴσως εὐνοϊκὸς τις θεὸς μὲ ἐμπνεύσῃ. Ἀλλὰ μόλις σύρω τὴν πρώτην γραμμὴν, ἡ κιμωλία ἐκφεύγει τῶν δακτύλων μου, αἱ χεῖρες μου τρέμουσι, τὰ γόνατά μου κάμπτονται, καὶ ὅπως μὴ πέσω, στηρίζω τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ πίνακος.

Ὁ καθηγητὴς βλέπων τὴν ταραχὴν μου, μὲ ἐρωτᾷ.

— Τί ἔχεις; — Καὶ τότε τῷ ἐξηγῶ τὴν ἕνεκα τῆς μυωπίας μου ἀμάθειάν μου. — Ὁ ἀγαθὸς διδάσκαλος περιωρίσθη εἰς ἐν μόνον μειδίαμα. Ἀλλ' οἱ κακεντρεχεῖς συμμαθηταὶ μου γελῶντες μοὶ ἀπέτεινον σκώμματα ἐπὶ σκωμμάτων.

— Τί ζῶον, ἔλεγέ τις αὐτῶν, ὁ νέος οὗτος μὲ τοὺς μεγάλους καὶ νεκροὺς ὀφθαλμούς! Φαντάσου ἂν ἦναι δυνατόν νὰ ἐπιχειρήσῃ ποτὲ τίποτε! . .

Καὶ ἀληθῶς, οὐδὲν ἐπεχείρουν, διότι ἐθειώρουν ἑμαυτὸν ἀνίκανον κατὰ πάντα.»

Ἴδου πόσα δυστυχήματα μοὶ προξενεῖ ἡ μυωπία μου!

Ἀπεχαιρέτησα διὰ παντὸς τὰ μαθηματικά. Καὶ ὅμως τίς οἶδεν, ἂν τῆς ὁράσεως εὐδοκουσῆς, δὲν ἤθελον καταστῇ καὶ ἐγὼ ἡμέραν τινα ἐφάμιλλος τοῦ Ἀρχιμήδους, τοῦ Νεύτωνος κλπ.; . . .

Μὴ ὑποφέρων τὰ ἀλλεπάλληλα τῶν συμμαθητῶν μου σκώμματα, ἅτινα ἡ ἄνω ἐκτεθεῖσα σκηνὴ ἔτι μᾶλλον διήγειρε, ἠναγκάσθην εἰς ἡλικίαν δέκα καὶ πέντε ἐτῶν, νὰ ἀποχαιρετήσω τὴν πατρίδα μου, καὶ νὰ μεταβῶ εἰς Ἀθήνας ὅπως περαιώσω τὰς γυμνασιακὰς σπουδὰς μου εἰς τὸ γυμνάσιον τοῦ . . .

Καθ' ἣν ἐποχὴν ἦλθον ἐνταῦθα τὸ ἑλληνικὸν θέατρον ἦνθι. Πολλοὶ δὲ ποιηταὶ δραμάτων καὶ κωμῳδιῶν ἀνευφημοῦντο ἐπὶ τῆς σκηνῆς.

Ἀπειρος τοιούτων θεαμάτων. καὶ ὑπὸ τινων παρακινούμετος φίλων μου, ἤρχισα καὶ ἐγὼ νὰ φοιτῶ ἐνίοτε εἰς τὰς παραστάσεις.

Ἐκαστος ὑμῶν ἀναμιμνήσκειται μετὰ τινος εὐχαριστήσεως βεβαίως τὴν ἡδονικὴν ἐντύπωσιν ἣν ὑπέστη, ὅτε τὸ πρῶτον ὠδηγήθη ἐν τῷ μέσῳ τοιούτων θεαμάτων. Τὸ κατ' ἐμέ, ὅμως, δὲν διέκρινον εἰμὴ ἀορίστους σκιὰς κινουμένας ἐν μέσῳ ἀκαταλήπτου χώ-

ρου. Ἦκουον τὴν φωνὴν τῶν ἡθοποιῶν ἀλλ' οὔτε τὴν φυσιογνωμίαν αὐτῶν διέκρινον, οὔτε τὰς κινήσεις των. Σὰς συνέδῃ ποτὲ νὰ φράξετε χάριν παιδιᾶς τὰ ὦτα ἐν τινι αἰθούσῃ χοροῦ, καὶ παρατηρήσατε τὴν ἀλλόκοτον ἐντύπωσιν ἣν προξενεῖ τότε ὁ ποδόκροτος τῶν δίκην αἰγῶν σκιρτῶντων χορευτῶν; Παρόμοιον τι κἀγὼ ἐδοκίμαζον ἐν τῷ θεάτρῳ. Πράγματι δὲ ἐταλάνιζα ἐμαυτὸν, ὅσῳκις ἤκουον τὸ πλῆθος νὰ ἀνακαγχάζῃ διὰ τινὰ λέξιν τοῦ ἡθοποιοῦ, ἥτις οὐδὲν τὸ εὐφυὲς εἶχε, ἀλλ' ἥτις βεβαίως συνωδεύετο ὑπὸ τινος χειρονομίας, ἣν ἐγὼ δὲν διέκρινον.

Δὲν διέκρινον, οὔτε τὰς ὡραίαις κυρίας ἐξ ὧν τὰ θεωρία ἐκοσμοῦντο, καὶ τῶν ὁποίων τὸ κάλλος καὶ τὴν ἐνδυμασίαν ἐξεθίζον οἱ γείτονές μου. Ἐφανταζόμην δὲ, ὅτι οἱ ἄνθρωποι οὔτοι συνεννοοῦντο μεταξὺ των ὅπως μὲ ἐμπαίζωσι.

Τὰ πάντα μοι ἐφαίνοντο ψευδῇ καὶ ἀκατάληπτα. Ἡ ὡραιότερα παιδιάς, οὐδὲν ἕτερον μοι παρίστα ἢ συνεχές τι χρῶμα πράσινον καὶ κίτρινον ἐνταυτῷ.

Θὰ παρατήρησας βεβαίως ὅτι ἡ ἡμέρα τῶν Ἀγίων Πάντων εἶναι συνήθως ἡ σκυθρωποτέρα τοῦ ἔτους ἡμέρα; Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὁ καιρὸς εἶναι σκοτεινός, ψυχρὸς, θυελλώδης. Ἡ φύσις ἅπασα περιβάλλεται χιτῶνα ὁμίχλης ὑπὸ τὸν ὅποιον τὰ πάντα ἀμαυροῦνται. Δι' ἐμὲ, ἡ αὐτὴ ἡμέρα καὶ ὁ αὐτὸς καιρὸς ἐπεκράτει καθ' ὅλον τὸ ἔτος.
(Ἐπεταὶ τὸ τέλος).

ΠΕΡΙ ΕΡΩΤΟΣ.

Συλλογὴ ἀποφθεγμάτων.

ὑπὸ Δ. Β.

Αἱ γυναῖκες σχεδὸν αἰείποτε ἐπιθυμοῦσι νὰ ἀκούωσι τὴν λέξιν «Σ' ἀγαπῶ» καὶ ὁ μολογοῦσι χάριτας εἰς οἷον δῆποτε ταῖς ἀποτείνει τὴν λέξιν ταύτην· κατ' ἐξοχὴν δὲ εἶναι ὁ πρῶτος καὶ ὁ μόνος.

Τὸ κύριον τοῦ ἔρωτος ὄνομα εἶναι ὁ ἔρωτις.
Henry Murger.

Λόγοι τῆς τραπέζης καὶ λόγοι τοῦ ἔρωτος· καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ εἶναι ἐπίσης ἀκατάληπτοι. Οἱ λόγοι τοῦ ἔρωτος εἰσι νεφέλαι, οἱ δὲ λόγοι τῆς τραπέζης, καπνοί.

Ἀκατάληπτος καὶ ἡδεῖα συνάμα εἰ· αἱ ἡ μεγάλη καὶ παράδοξος συγκίνησις, ἥτις ταράσσει τὴν μόλις ἀρξαμένην νὰ ἀγαπᾷ καρδίαν.

Ἡ ἐρώσα καὶ πάσχουσα καρδία εἶναι εἰς κατάστασιν ἀποθεώσεως.

Πρᾶγμα παράδοξον! Τὸ πρῶτον σύμπτωμα τοῦ ἀληθοῦς ἔρωτος εἰς τὸν νέον εἶναι ἡ συστολή· εἰς δὲ τὴν νεάνιδά, ἡ τόλμη.

V. Ugo.

Μόνος ὁ ἔρως δὲν γηράσκει, ἀλλ' ἀποθνήσκει νήπιον.

Arsène Houssaye.

Ὁ συνεχῶς ὁμιλῶν περὶ ἔρωτος καθίσταται ἐπὶ τέλους ἐρωτόληπτος.—Οὐδὲν τούτου ἀπλούστερον· καθ' ὅσον ὁ ἔρως εἶναι τὸ φυσικώτερον πάθος εἰς τὸν ἄνθρωπον.

«Pascal.

Ἐρως, μυστ-ριώδης ἔρως, γλυκεῖα δυστυχία!

Ἡ ζωὴ εἶναι ὕπνος, ὁ ἔρως ἐνύπνιον αὐτῆς· καὶ τότε μόνον ἐζήσεις, ὅταν ἡγάπησες.
Alfred de Musset.

Ὁ ἔρως, μόνος εἶναι ἡ πρὸς τὴν αἰδιότητα τάσις τοῦ ἀνθρώπου, ἀναπτερῶν τὴν διανοίαν καὶ τὴν ψυχὴν πρὸς τὴν ἀρετὴν παροξύνων.

ΙΩ. ΚΑΜ.

Ὁ ἔρως, ἰδοὺ ἡ ἀληθὴς ζωὴ, ἰδοὺ ἡ δευτέρα ψυχὴ τῆς ὑπάρξεώς μας, ἡ καλλιτέρα ψυχὴ, ἄνευ τῆς ὁποίας ἡ ἄλλη δὲν ὑπάρχει εἰμὴ κατὰ τὸ ἥμισυ.

Madame d'Arbouville.

Κακὴν ιδέαν ἔθελον λάβει περὶ τοῦ νέου ἐκείνου τοῦ ὁποίου τὸ πρῶτον πάθος δὲν